

Kirkeministeriet

Frederiksholms kanal 21, Postboks, DK 1015 København K
Tlf.: 33923390 .Fax: 339239 13 • e-mail: km@km.dk

Dato: 09 APR. 2002

Dokument idnr.: 96382

Forn Sidr
c/o Ottar Ottosson
Halmtorvet 16, 5. th. 1700 København V

I anledning af, at De på Forn Sidrs vegne har ansøgt om, at Forn Sidr må blive betegnet som et tros-samfund, skal man vedlagt fremsende kopi af en udtalelse af 23. januar 2002, som er afgivet af Kirkeministeriets rådgivende udvalg vedrørende trossamfund.

Såfremt De måtte ønske at fremkomme med bemærkninger til det af udvalget udtalte, bedes bemærkningerne fremsendt til ministeriet inden 10. maj 2002. Såfremt ministeriet ikke har modtaget

Deres eventuelle bemærkninger inden fristens udløb, vil ministeriet træffe afgørelse i sagen på det nu foreliggende grundlag.

Med venlig hilsen

J. U. Jørgensen
fm.

Kopi til:
Professor, dr. phil. Armin Geertz, Bykrogen 8, Viderup, 8420 Knebel

Udvalget vedrørende Trossamfund Under Kirkeministeriet

Fuldmægtig Jens Ulf Jørgensen
Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1220 København K

Den 23. januar 2002

Udtalelse om hvorvidt Forn Siðr – Asa- og Vanesamfundet I Danmark kan anses for et trossamfund

Udvalget har den 29. december 1999 modtaget en henvendelse fra Kirkeministeriet, hvor der anmodes om en udtalelse fra udvalget med hensyn til, om Forn Siðr – Asa- og Vanesamfundet I Danmark kan anses som et trossamfund.

Ministeriets henvendelse var vedlagt kopi af ansøgningen af den 13. december 1999 med følgende bilag:

Bilag 1: Trosbekendelse

Bilag 2: Den ældre Edda, oversat af Thøger Larsen 1926, Sphinx forlag 1995 (176s.)

Bilag 3: Ritualbeskrivelser

Bilag 3.1: Eksempel på ritual/blót

Bilag 3.2: Eksempel på bryllupsritual

Bilag 3.3: Eksempel på knæsætning

Bilag 3.4: De omtalte vers i eksemplerne

Bilag 4: Forn Siðrs organisationsstruktur

Bilag 5: Vedtægter

Bilag 6: Senest reviderede årsregnskab

Bilag 7: Medlemsantal

Bilag 8: Gode-/gydje-uddannelse

Bilag 9: Oplysning om offentlig anerkendelse i Island og Norge

Bilag 10: Procedure for indmeldelse

Bilag 10.1: Indmeldelsesblanket

Professor, dr.phil. Armin W. Geertz (formand), Institut for Religionsvidenskab, Det teologiske Fakultet, Aarhus Universitet, Tåsingevej 3, 8000 Århus C, til. 89 42 23 06, fax 86 13 04 90, e-mail: geertz@teologi.au.dk

Professor, dr. jur. Eva Smith, Det Retsvidenskabelige Institut A, Københavns Universitet, Studiegården, Studiestræde 6, 1455 København K, tlf. 35 32 31 46, fax 35 32 31 45, e-mail: eva.smith@jur.ku.dk

Lektor, cand theol. Jørgen Stenbæk, Institut for Kirkevidenskab, Det Teologiske Fakultet, Aarhus Universitet, Tåsingevej 3, 8000 Århus C, tlf. 89 42 23 02, fax 86 13 04 90, e-mail: stenbaek@teologi.au.dk

Lektor, mag art. Margit Warburg, Institut for Religionshistorie, Københavns Universitet, Artillerivej 86, 2300 København K, Tlf. 35 32 89 64, fax 35 32 89 56, e-mail: warburg@hum.ku.dk

Udvalget modtog et brev af 13. februar 2001 fra ministeriet vedlagt et brev af den 31. januar 2001 fra ansøgeren med vedtægtsændringer og godkendt regnskab for 1999. Udvalget modtog yderligere et brev af 14. december 2001 fra ministeriet vedlagt et brev af den 3. december 2001 fra ansøgeren med vedtægtsændringer og godkendt regnskab for 2000.

Iflg. vedtægterne for 2001 (§2) har foreningen til formål at dyrke de guddommelige kræfter, at fungere som "kontaktpunkt" for tilhængere af den gamle skik, at arbejde "på generel accept og officiel anerkendelse af den gammelnordiske gudedyrkelse på lige fod med andre trossamfund" og at udbrede kendskab til og forståelse for "vor gamle nordiske kulturarv, såvel gennem eddadigte og andet gammelt kildemateriale som gennem nyere udtryksformer". Eneste forskel mellem denne vedtægtsparagraf og samme paragraf i vedtægterne for 1999 er, at man i 1999 ønskede at fungere som kontaktpunkt og paraplyorganisation for tilhængere af den gamle skik.

Trosgrundlaget er iflg. §3 asatroen, dvs. troen på aser, vaner, alfer, vætter/naturånder, fylger/vardyr, forfædre og sol og måne samt visse jætter, "under ét kaldet magterne (regin)". Denne tro bekræftes i trosbekendelsen (tillæg 2 til vedtægterne af 2000). Det understreges i §3, at foreningen har "ingen autoritet i dogmatiske spørgsmål", hvilket også antydes i trosbekendelsen: "Gudernes ansigt ingen kender, vi laver et billede som ligner os selv, vi ser det samme men ser forskelligt, ingen kan sige hvis syn der er sandest". Denne opfattelse gentages i ansøgningen: "Troen er meget individuel, og der findes ikke dogmer tilknyttet troen". I ansøgningen fremføres også: "Vi har en trosbekendelse...som alle medlemmer er bekendt med, men ikke nødvendigvis skal bruge".

Om ritualer og sæder står i §S stk. 2, at blodofre af almindelige slagtedyrr er tilladt, "hvis slagtingen sker under værdige former og i overensstemmelse med dansk veterinærlovgivning".

I §S stk. 3 henvises til retningslinjerne for de grundlæggende ritualer i tillægget, men sådanne retningslinjer er hverken vedlagt vedtægterne af 1999, 2000 eller 2001. Det fremgår i øvrigt, at de enkelte blotgrupper og individer "kan frit udbygge ritualerne og supplere dem med ritualer efter eget valg". I forbindelse med ansøgningen af 13. december 1999 var vedlagt 3 bilag som beskriver eksempler på blot, vielser og knæsætning. I indledningen til bilag 3 står, at "alle ritualer kan ændres således at de passer til den enkeltes udlægning af troen. Dog skal minimumskravene være opfyldt for at ritualet har retslig gyldighed. Dette gælder i princippet kun for vielsesritualet."

Sidstnævnte sætning må betyde, at minimskravende i princippet gælder kun vielsesritualet.

Minimumskravene" er meget upræcise. For blot står: "Ved et almindeligt blot hyldes magterne på den måde, som den enkelte gode/gydje finder bedst". Der er eksempler på, hvor de kan foregå og hvordan, men ellers ingen krav. I ansøgningen fremføres, at enhver kan forestå disse blot, "da dette ikke kræver nogen særlig uddannelse". For knæsætning står i bilag 3: "Ved en knæsætning bliver barnet optaget som fuldgyltig medlem i sin familie, og samtidig navngivet. Dette foregår ved at barnet sættes på faderens, eller nærmeste mandlige slægtnings højre knæ. dette er ikke samtidig en indmeldelse i trossamfundet." For vielser står: "Ved en vielse skal der som minimum være to vidner tilstede, foruden brudeparret og goden/gydjen. Brudeparret skal bekræfte at de ønsker at blive gift med hinanden, hvorefter goden/gydjen erklærer dem for ægtefolk. Detaljerne i ritualet tilrettelægges i samråd mellem brudeparret og goden/gydjen."

Af vedtægtemes §S stk. 4 fremgår, at ethvert medlem af foreningen kan fungere som vielsesforretter. Stk. 5 af samme paragraf tillader permanent tilladelse som vielsesforretter, når en person har forrettet 3 retsgyldige vielser, men vedkommende har ikke nogen særstilling i øvrigt.

Forn Siðr er en forening af enkeltmedlemmer. Medlemmerne kan danne blotgrupper, som i parentes ligestilles med begrebet "menigheder" (jfr .bilag 4) , "men disse blotgrupper hører ikke organisatorisk under Forn Siðr".

Der findes ikke en uddannelse for godeme eller gydjerne. Minimumskravene er, at aspiranten skal have været medlem i mindst 1 år, deltaget i mindst 1 Alting samt forestået flere blot i fællesskab med andre medlemmer. Ved vielser kontrollerer goden eller gydjen, at aspiranten er "bredt orienteret om indholdet af de centrale religiøse skrifter". Altinget er foreningens højeste besluttende myndighed og består af alle foreningsmedlemmer, der er fyldt 18 år.

Ansøgeren oplyser, at foreningen Ásatruarfélagið i 1973 blev godkendt som trossamfund i Island, og Ásatrufellesskapet Bifrost i 1996 blev godkendt i Norge. Ansøgeren skriver, at disse trossamfund "har samme grundholdninger som Forn Siðr, og bygger deres tro på samme centrale religiøse skrifter".

Med hensyn til godkendelse af lignende foreninger i de øvrige nordiske lande kon-

staterer udvalget, at godkendelsesprocedurene er meget forskellige. I Norge og Sverige er der tale om todelte godkendelsesprocedurer, som først består i registreringen og eneretten til at påtage sig et navn og dernæst af godkendelse som støtteberettiget. Hvad Ásatrufellesskapet Bifrost angår oplyses ikke hvilken godkendelse, der er tale om. På Island blev ovennævnte forening godkendt, inden der blev udarbejdet egentlige retningslinjer for godkendelse af trossamfund.

Vurdering

Der stilles ingen særlig krav i forbindelse med Forn Siðrs trosbekendelse. Foreningen har asatroen som udgangspunkt, men den har ingen autoritet i dogmatiske spørgsmål. Foreningen har ritualer, som udføres frivilligt af enkeltmedlemmer, som danner egne blotgrupper. Disse blotgrupper hører ikke organisatorisk under Forn Siðr, og forretterne får ingen særlig uddannelse. Ritualernes detaljer og fortolkning står frit for de enkelte medlemmer. På denne baggrund kan udvalget ikke se, hvorledes der kan være tale om et egentlig trossamfund.

Udvalget har lagt den ovennævnte vurdering til grund og finder enstemmigt på grundlag af et samlet skøn over alle de i sagen foreliggende dokumenter og oplysninger og med udgangspunkt i udvalgets retningslinier med dertil omtalte retsgrundlag, at Forn Siðr -Asa- og Vanesamfundet ikke kan anses for et trossamfund. ,

Med venlig hilsen

Armin W. Geertz
formand